

คำชี้แจง

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านทักษะชีวิต”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำชี้แจง

๑. บทบาทของสถานศึกษา

๑.๑ ผู้บริหารและครูจะต้องดำเนินการพัฒนาให้ผู้เรียนได้มีคุณภาพด้านทักษะชีวิตเป็นไปตามหลักสูตรโดยมีจุดเน้นตามนโยบายที่กำหนดอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ แจ้งให้ผู้เรียนทราบและเข้าใจล่วงหน้าถึงวัตถุประสงค์ ระยะเวลาในการประเมินตามจุดเน้นที่กำหนดเพื่อความร่วมมือในการใช้แบบวัดนี้

๑.๓ ผู้เรียนและครูต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนว่า ผลการวัดและประเมินนี้มุ่งเน้นพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนตามสมรรถนะสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรไม่นำไปใช้ในการตัดสินผลการเรียน

๒. การใช้เครื่องมือ

๒.๑ นำเครื่องมือของแต่ละชั้นไปวัดและประเมินนักเรียนใน ๒ ลักษณะ คือ

๒.๑.๑ ใช้ประเมินนักเรียนตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาอยู่ เพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านทักษะชีวิตตามจุดเน้นของแต่ละชั้น และรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒.๑.๒ ใช้ประเมินความคงทน ด้านทักษะชีวิตของนักเรียนที่เลื่อนชั้นเรียนไปชั้นที่สูงขึ้น เช่น นำเครื่องมือของชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ไปใช้กับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

๒.๒ ให้สถานศึกษาใช้เครื่องมือประเมินให้เกิดประโยชน์สูงสุดสามารถนำไปใช้ได้หลายครั้ง โดย

๒.๒.๑ ไม่ให้นักเรียนเลือกคำตอบลงในแบบวัดหรือข้อคิดเขียนต่าง ๆ (ให้ใช้กระดาษคำตอบ)

๒.๒.๒ เก็บแบบวัดและเฉลยไว้ในลักษณะเอกสารลับทางราชการเพื่อใช้ประโยชน์ต่อไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ควรให้นักเรียนทุกชั้นดูเฉลยแม้จะประเมินผ่านไปแล้ว

๓. ระยะเวลาในการประเมิน

๓.๑ การประเมินเพื่อตรวจสอบคุณภาพด้านทักษะชีวิตที่ต้องรายงานผลตามโปรแกรมติดตามของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้สถานศึกษาดำเนินการปีละ ๑ ครั้ง ปลายภาคเรียนที่ ๒ (ภายในเดือนมกราคม)

๓.๒ การประเมินเพื่อตรวจสอบความคงทนของทักษะชีวิตตามจุดเน้นในชั้นที่ผ่านมาให้นักเรียนดำเนินการประเมินในปลายภาคเรียนที่ ๑ (ภายในเดือนสิงหาคม)

๔. การดำเนินการสอบ

๔.๑ ให้สถานศึกษามอบหมาย/แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการสอบ เช่น การสอบวัดความรู้โดยทั่วไปของสถานศึกษา

๔.๒ จัดสถานที่หรือห้องสอบให้เป็นไปตามความเหมาะสม

๔.๓ ควบคุม กำกับ ดำเนินการสอบอย่างเคร่งครัดเพื่อให้การดำเนินการสอบและผลของการสอบมีประสิทธิภาพสูงสุด

๔.๔ ให้ผู้ดำเนินการสอบศึกษาและปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้

๕. การตรวจให้คะแนนแปลผล

๕.๑ การตรวจให้คะแนน

- แบบวัดทุกฉบับ ตรวจให้คะแนนตามเฉลยข้อละ ๑ คะแนน ตอบถูกต้องได้ ๑ คะแนน ตอบไม่ถูกต้อง ๐ คะแนน
- ครูผู้สอนตั้งกรรมการตามที่สถานศึกษามอบหมายเป็นผู้ตรวจให้คะแนนตามเฉลยและสรุปผล/แปลผล

๕.๒ การแปลผล

การให้ระดับคุณภาพและแปลผลตามเกณฑ์การประเมินให้นำคะแนนที่ได้ของนักเรียนแต่ละคนมากำหนดระดับคุณภาพและแปลความหมาย ดังนี้

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๖

คะแนน ๒๖-๓๐ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับดีเยี่ยม

คะแนน ๒๑-๒๕ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับดี

คะแนน ๑๕-๒๐ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับผ่าน

คะแนน ๐-๑๔ คะแนน หมายถึง มีทักษะชีวิตในระดับไม่ผ่าน

๖. การรายงานผลการประเมิน

๖.๑ การรายงานผลสรุปเพื่อรายงานประสิทธิภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน

- ให้บันทึกคะแนนของนักเรียนในแต่ละตัวชี้วัดลงในแบบบันทึกสรุปผลการประเมินในแต่ละชั้น ตามแบบที่กำหนด และนำผลการประเมินเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมรายงานผลระดับความสำเร็จของการพัฒนาผู้เรียนตามจุดเน้น (ร้อยละของผู้เรียนที่ต้องผ่านเกณฑ์การประเมินในแต่ละชั้น) บันทึกลงในโปรแกรมเพื่อรายงานผลต่อสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานต่อไป

๖.๒ การรายงานผลสรุปการประเมินตรวจสอบความคงทนในทักษะชีวิตของนักเรียนจากชั้นที่ผ่านมาให้ใช้แบบบันทึกของชั้นที่ผ่านมาแต่ไม่ต้องรายงานผลให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทราบ ให้นำข้อมูลที่ได้ไปทำการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนต่อไป

๗. การนำผลการประเมินไปใช้

๗.๑ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและสถานศึกษานำข้อมูลสารสนเทศจากการประเมินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามจุดเน้นด้านทักษะชีวิต เพื่อใช้เป็นส่วนหนึ่งในการสรุปผลปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์การขับเคลื่อนความสำเร็จในการพัฒนาผู้เรียนและนำไปสู่การตัดสินใจในเชิงนโยบายต่อไป

๗.๒ สถานศึกษานำข้อมูลจากการประเมินของนักเรียนไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาทั้งในระดับชั้นรายบุคคล ซึ่งอาจดำเนินการได้ดังนี้

- ส่งมอบข้อมูลนักเรียนให้กับผู้สอนในชั้นที่นักเรียนเลื่อนชั้นไปเรียนในปีต่อไปเป็นผู้ปรับปรุงพัฒนานักเรียนต่อไป

- นักเรียนที่มีผลการประเมินผ่าน ดี และดีเยี่ยม ให้ศึกษาว่ายังมีจุดด้อยในทักษะชีวิตตามตัวชี้วัดใดอยู่อีกบ้างให้พัฒนาเพิ่มเติมในส่วนนั้น ส่วนนักเรียนที่มีทักษะชีวิตไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินให้ศึกษาเร่งรัดปรับปรุง/พัฒนาให้นักเรียนมีทักษะชีวิตตามหลักสูตรต่อไป
- ผลการประเมินตรวจสอบความคงทนในทักษะชีวิตของนักเรียนตามจุดเน้นในปีที่ผ่านมาให้นำไปใช้ปรับปรุง/พัฒนานักเรียนตามจุดเน้นดังกล่าว เช่นเดียวกัน

แบบบันทึกผลการประเมินทักษะชีวิตชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔
ประเมิน วันที่ .....เดือน.....พ.ศ. ....

คำชี้แจง ในช่องรายการประเมินให้บันทึกคะแนนที่ได้ ในช่องผลการประเมินให้ทำเครื่องหมาย ✓

เลข ที่	ชื่อ - สกุล	รวมคะแนน (๓๐)	ผลการประเมิน			สรุป
			ผ่าน			
			ไม่ผ่านเกณฑ์ (๐-๑๔)	พอใช้ (๑๕-๒๐)	ดี (๒๑-๒๕)	
๑	นายไมตรี งามสี	๑๖		✓		ผ่าน
๒	นางสาวเพ็ญ พู่พาน	๑๗		✓		ผ่าน
๓	นางสาวศรี ลำเลิศ	๒๓			✓	ผ่าน
๔	นายพลอย ชูถิม	๑๒	✓			ไม่ผ่าน
๕	นางสาววัน สดใส	๑๖		✓		ไม่ผ่าน
รวมจำนวนคน			๕			
ร้อยละ						

* เกณฑ์การตัดสิน ๑๕ คะแนนขึ้นไปถือว่าผ่าน

(ลงชื่อ).....ผู้ประเมิน

(.....)

ตำแหน่ง.....

การนำผลการประเมินเข้าระบบเว็บไซต์ฐานข้อมูลสถานศึกษา

๑. จำนวนนักเรียนทั้งหมดในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ ใส่ในช่องเป้าหมาย เท่ากับ ๕ (คน)
๒. จำนวนนักเรียนที่ผ่านการประเมิน สรุปใส่ในช่องผลงานที่ได้ เท่ากับ ๔ (คน)

เฉลยแบบวัดทักษะชีวิตชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

ข้อ	ชั้น	ม.๔
		คำตอบ
๑		๒
๒		๑
๓		๔
๔		๑
๕		๒
๖		๔
๗		๒
๘		๒
๙		๑
๑๐		๓
๑๑		๑
๑๒		๓
๑๓		๑
๑๔		๓
๑๕		๔
๑๖		๒
๑๗		๒
๑๘		๑
๑๙		๓
๒๐		๓
๒๑		๔
๒๒		๑
๒๓		๔
๒๔		๓
๒๕		๒
๒๖		๓
๒๗		๑
๒๘		๔
๒๙		๑
๓๐		๓

เครื่องมือวัดและประเมินความสามารถและทักษะ
ตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
“ด้านทักษะชีวิต”

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

แบบวัดทักษะชีวิต

คำชี้แจง

๑. แบบวัดทักษะชีวิตตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนฉบับนี้ เป็นแบบเลือกตอบ ๔ ตัวเลือก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการวัดทักษะชีวิตของนักเรียนเพื่อสรุปผลตามจุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๒. แบบวัดฉบับนี้มี ๓๐ ข้อ

๓. นักเรียนมีเวลาในการทำแบบวัดฉบับนี้ ๓๐ นาที

๔. ตัวอย่างคำถามและวิธีตอบ

ตัวอย่างคำถาม

๑. ปกติสาธิตวาดภาพได้ไม่ดีนัก เขาจึงอ่านตำราเกี่ยวกับการวาดภาพฝึกวาดภาพบ่อย ๆ ระยะเวลาหลังภาพของสาธิตมักได้รับความชื่นชมจากครูและเพื่อน ๆ สาธิตนำภาพวาดภาพแรกที่ได้รับคำชมจากครูไปใส่กรอบประดับไว้ที่บ้าน นักเรียนคิดว่าสาธิตทำเช่นนั้นเพราะเหตุใด

- ๑) เขาชอบภาพนั้นมากที่สุด
- ๒) เป็นภาพที่ครูและเพื่อนๆชอบ
- ๓) เป็นภาพที่ทำให้เขาภาคภูมิใจเป็นครั้งแรก
- ๔) เป็นภาพที่ทำให้เขาต้องใช้ความพยายามมากที่สุด

วิธีตอบ

ถ้านักเรียนคิดว่าตัวเลือกที่ ๑ เป็นคำตอบที่ถูกหรือเหมาะสมที่สุด
ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย X ลงในกระดาษคำตอบตรงกับหมายเลขข้อที่ต้องการ ดังนี้

ข้อ	๑	๒	๓	๔
○	X			

ถ้าต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดฆ่าคำตอบเดิมแล้วทำเครื่องหมาย X ลงในข้อใหม่

ข้อ	๑	๒	๓	๔
○	~~X~~		X	

๑) ผลการเรียนรู้ในภาคเรียนแรกของเรื่องศักดิ์นักเรียนชั้น ม.๔ แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์ ได้ผลการเรียนเฉลี่ย ๓.๐๐ แต่คะแนนในวิชากลุ่มวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ได้ต่ำกว่า ๒.๕ หากนักเรียนเป็นเรื่องศักดิ์ นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. ขอเปลี่ยนแผนการเรียนเป็นแผนอื่นที่น่าจะได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่า ๒.๕
๒. ให้ความเวลาและความเอาใจใส่วิชากลุ่มวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ให้มากขึ้น
๓. กำหนดเป้าหมายอนาคต เป็นศึกษาต่อในสาขาวิชาอื่นที่ไม่ใช่คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์
๔. ลดเวลาในการเรียนวิชาอื่นลง และเพิ่มความเอาใจใส่ในวิชากลุ่มคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ให้มากขึ้น

๒) สุชาติเพื่อนสนิทของนักเรียนมาปรึกษานักเรียนว่า ควรมีการแข่งขันเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ในการเรียนในระดับชั้น ม. ๔ นักเรียนเห็นด้วย นักเรียนจะเลือกแข่งขันกันในเรื่องใด

๑. ใครจะได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่ากัน
๒. ใครจะใช้ความสามารถพิเศษได้เป็นตัวแทนของโรงเรียนก่อน
๓. ใครจะได้รับรางวัลความประพฤติดีก่อน
๔. ใครจะเป็นที่รู้จักของเพื่อน ๆ มากกว่ากัน

๓) วิโรจน์ เป็นคนชอบทำกิจกรรมพิเศษ จนเกิดปัญหาในการเรียน หากนักเรียนเป็นวิโรจน์ นักเรียนจะปฏิบัติอย่างไร

๑. เลิกทำกิจกรรมพิเศษให้เวลากับการเรียนมากขึ้น
๒. ทำกิจกรรมให้เต็มที่ และไปเรียนพิเศษเพิ่มเติม
๓. หาเพื่อนมาช่วยทำกิจกรรม เพื่อให้มีเวลาในการเรียนมากขึ้น
๔. วิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของการเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ

๔) เมื่อเข้าสู่ระดับชั้น ม. ๔ เป็นช่วงที่นักเรียนต้องปรับตัวให้เข้ากับแผนการเรียน วิธีเรียน และเพื่อนกลุ่มใหม่ นักเรียนจะเลือกปฏิบัติตามคำขวัญใด

๑. การเรียนก้าวหน้า พัฒนาความคิด เป็นมิตรกับทุกคน
๒. ทุ่มเท เรียนรู้ มุ่งสู่มหาวิทยาลัย ใส่ใจสังคม
๓. เรียนให้สนุก เป็นสุขกับการเรียน พากเพียรทำดี
๔. การเรียนก้าวหน้า พัฒนาโรงเรียน พากเพียรสู่มหาวิทยาลัย

๕) คุณครูที่ปรึกษาให้นักเรียนแบ่งกลุ่มเพื่อตั้งเป้าหมายและกำหนดแนวทางปฏิบัติไปสู่เป้าหมายว่าในการเรียนชั้น ม.ปลาย นักเรียนจะต้องประสบความสำเร็จในเรื่องใด ผลการระดมความคิด แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มดังต่อไปนี้ นักเรียนจะเลือกเข้ากลุ่มใด

๑. กลุ่มทำคะแนนได้สูงสุดในระดับชั้น
๒. กลุ่มได้รับคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในระบบสอบตรง
๓. กลุ่มได้รับคัดเลือกเป็นประธานคณะกรรมการนักเรียน
๔. กลุ่มได้รับทุนไปศึกษาต่อต่างประเทศ

๖) กนกวรรณเป็นนักเรียนเรียนดี แต่พ่อแม่มีรายได้น้อย พ่อแม่บอกว่าคงไม่สามารถ ส่งเสียให้เรียนในระดับมหาวิทยาลัยได้ หากนักเรียนเป็นกนกวรรณ นักเรียนจะอย่างไร

๑. เรียนแค่ให้จบ ม. ๖ แล้วหางานทำ
๒. เปลี่ยนเป้าหมายมาเรียนสายอาชีพ
๓. หารายได้ระหว่างเรียน และช่วงปิดภาคเรียน
๔. เรียนให้ดีที่สุด ใช้จ่ายอย่างประหยัด เข้าโครงการกู้ยืมเพื่อการศึกษา

๗) จารุรัตน์จะต้องเลือกงานที่ทำเป็นอาชีพ หากนักเรียนเป็นจารุรัตน์ จะต้องคำนึงประเด็นใดเป็นอันดับแรก

๑. เลือกงานที่สอดคล้องกับอาชีพเดิมของครอบครัว
๒. เลือกงานที่คิดว่า ตนเองถนัด และทำแล้วมีความสุข
๓. เลือกงานที่สอดคล้องกับกระแสความต้องการของสังคม
๔. เลือกงานที่มีแนวโน้มว่าจะมีความสำคัญในอนาคต

๘) นักศึกษาครูกลุ่มหนึ่งมีเหตุผลในการเลือกอาชีพครูต่างกัน ดังนี้

จุฬารัตน์ : ให้เหตุผลว่าเป็นอาชีพที่มีโอกาสก้าวหน้าได้ไม่จำกัด รายได้ก็สูงพอสมควร

เบญจวรรณ : บอกว่าเป็นอาชีพที่ทำแล้วมีความสุข เพราะช่วยสร้างสรรค์เยาวชนให้มีคุณภาพ

เอกยุทธ : คิดว่าเป็นอาชีพที่มีความสุข อยู่กับเด็ก ๆ ที่น่ารัก ไม่เหมือนหมอ ตำรวจ ที่ต้องบริการคนที่มีความทุกข์

เพียงเพ็ญ : ให้เหตุผลว่า เป็นอาชีพที่มีเกียรติ สังคมยกย่อง ผู้รับบริการ (นักเรียน) ต้องยกมือไหว้

ถ้านักเรียนต้องการเป็นครู นักเรียนจะใช้เหตุผลของใครเป็นหลักในการคิด

๑. จุฬารัตน์
๒. เบญจวรรณ
๓. เอกยุทธ
๔. เพียงเพ็ญ

๙) ศุภรา : ขายผักในตลาด มีความสุขที่ได้ขายผักที่มีคุณภาพ และราคาไม่แพงให้แก่ลูกค้า

ศุภลักษณ์ : เป็นครู ภาคภูมิใจ ที่ไปที่ไหนก็มีลูกศิษย์ยกมือไหว้ คอยบริการ ช่วยเหลือ

ศุภเลิศ : เป็นทหาร ชื่นชมกับความมีเกียรติ สวัสดิการและการได้สิทธิพิเศษต่าง ๆ

ศุภมิตร : เป็นหมอ อิ่มใจกับการนอนน้อมของคนไข้ และฐานะที่ร่ำรวยอย่างรวดเร็ว

ถ้านักเรียนจะประกอบอาชีพอย่างใดอย่างหนึ่ง นักเรียนจะคำนึงถึงผลที่ได้รับตามแนวทางของใคร

๑. ศุภรา
๒. ศุภลักษณ์
๓. ศุภรัตน์
๔. ศุภมิตร

๑๐) หากนักเรียนต้องการประสบความสำเร็จและมีความสุขในชีวิต นักเรียนจะไปขอคำแนะนำและแนวทางเพื่อการดำเนินชีวิตจากใคร

๑. น้าพิสมัยผู้ร่ำรวย ฐานะดี มีชื่อเสียง
๒. ป้ายุพินที่ลูก ๆ ประสบความสำเร็จในการเรียน
๓. ลุงสุทธิมีผู้สุขภาพดี ช่วยเหลือสังคม เป็นที่เคารพนับถือ
๔. อาแสงจันทร์ ผู้มีบริวารมาก เป็นผู้กว้างขวางมีเพื่อนฝูงมาก

๑๑) ข้อใดถือว่าเป็นความสำเร็จในการศึกษาของนักเรียนตามหลักสูตร

๑. มีเพื่อนดี มีความรู้ความสามารถ
๒. สุขภาพดี มีเงินใช้
๓. มีชื่อเสียง มีคนรัก
๔. มีงานทำ มีบทบาทในสังคม

๑๒) การแก้ไขข้อบกพร่อง ในข้อใด**ไม่เหมาะสม**

๑. ฐานะไม่ดี หางานทำ หารายได้พิเศษ
๒. มีมนุษยสัมพันธ์ไม่ดี มองคนอื่นในแง่บวก
๓. สุขภาพไม่ดี กินอาหารเสริม ใช้จ่ายบำรุงกำลัง
๔. รูปร่างหน้าตาไม่ดี แต่งกายให้สะอาด สุขภาพเรียบร้อย

๑๓) ในการเรียนชั้น ม. ๔ มีภาระงานมาก ถ้านักเรียนมีเวลาว่างจากการเรียนและช่วยงานทางบ้าน วันละ ๑ ชั่วโมง นักเรียนควรใช้เวลาดังกล่าวเพื่อการใด

๑. ออกกำลังกาย
๒. เรียนพิเศษ
๓. หารายได้พิเศษ
๔. พักผ่อนและความบันเทิง

๑๔) ถ้าผลการเรียนในภาคเรียนแรกของนักเรียนต่ำกว่าที่คาดหวัง นักเรียนควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไร

๑. ไปเรียนเสริมพิเศษ
๒. ศึกษาหาความรู้เพิ่มทางอินเทอร์เน็ต
๓. จัดตารางเวลาในการเรียนให้เหมาะสม และทำตามอย่างเคร่งครัด
๔. รวมกลุ่มกับเพื่อน ๆ ที่อยู่ในสภาพเดียวกันช่วยกันติวในวิชาที่ตนถนัด

๑๕) สมเกียรติ นักเรียนชั้น ม. ๖ เป็นลูกชานา ฐานะค่อนข้างยากจน ต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน จึงมีร่างกายแข็งแรง แต่การเรียนก็ค่อนข้างอ่อน ทำให้ขาดความมั่นใจในตนเอง หากนักเรียนเป็นสมเกียรติต้องการเสริมสร้างความภาคภูมิใจในตนเอง นักเรียนจะเลือกวิธีใดเป็นอันดับแรก

๑. สมัครเป็นนักเรียนนวงโยธวาทิตของโรงเรียน
๒. หารายได้พิเศษในวันหยุด
๓. ช่วยสอนพิเศษให้น้อง ๆ
๔. บริจาคโลหิต

๑๖) คุณครูแจ้งว่าไม่พบงานที่นักเรียนต้องส่ง แต่นักเรียนมีพยานหลักฐานว่าได้ส่งแล้ว ทั้งเอกสารและเพื่อนก็ยืนยัน ซึ่งคุณครูก็เชื่อถือ ถ้าคุณครูอนุญาตให้นักเรียนเสนอความต้องการ นักเรียนจะเลือกเสนอเงื่อนไขใด

๑. ขอทำงานส่งใหม่ โดยได้คะแนนเพิ่มพิเศษ
๒. ขอทำงานส่งใหม่ โดยเงื่อนไขและเวลาเท่าเดิม
๓. ขอให้คุณครูให้คะแนนเท่ากับของเพื่อนที่มาเป็นพยาน
๔. ขอให้คุณครูให้คะแนนตามแต่จะเห็นสมควร โดยไม่ต้องทำงานใหม่

๑๗) นักเรียนได้รับคัดเลือกให้เป็นตัวแทนของโรงเรียนเพื่อรับการประเมินคุณภาพ นักเรียนจะเสนอให้ใช้วิธีการใดในการประเมิน

๑. ให้ดูจากผลการเรียนที่ผ่านมา
๒. ให้ทดสอบความรู้ความสามารถ
๓. ให้ดูจากหลักฐานรางวัลที่ได้รับ
๔. ให้คุณครูที่ปรึกษาเป็นผู้ยืนยัน

๑๘) ในการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักเรียน เมื่อถูกถามว่า นักเรียนจะใช้อะไรเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดในการเลือกอาชีพ นักเรียนจะตอบว่าอย่างไร

๑. สุจริต ไม่ผิดศีลธรรม
๒. มีเกียรติเป็นที่ยอมรับ
๓. มีโอกาสสร้างรายได้โดยไม่ใช้เวลามากนัก
๔. รายได้ต้องเลี้ยงชีวิตและครอบครัวได้

๑๙) นักเรียนได้แลกเปลี่ยนเวรกับเพื่อน แต่เพื่อนป่วยไม่ได้ทำความสะอาด คุณครูตำหนิที่นักเรียนไม่ทำเวรไม่รับผิดชอบทำความสะอาด คุณครูโกรธมากทำให้บรรยากาศในห้องเครียด นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. นั่งขบหน้า ร้องไห้ เสียใจที่ทำให้คุณครูโกรธ
๒. ลูกขึ้นยืนแล้วชี้แจงว่า ได้แลกเปลี่ยนกับเพื่อนแล้ว แต่เพื่อนป่วย
๓. หายใจลึก ๆ พยายามสงบสติอารมณ์ แล้วยกมือขึ้นขออนุญาตชี้แจงเหตุผล
๔. ยืนขึ้น ทำความเคารพ แล้วเดินออกจากห้องเพื่อไปสงบสติอารมณ์ แล้วหาโอกาสชี้แจงต่อคุณครู

๒๐) หากนักเรียนรู้สึกหดหู่ที่เป็นคนเรียนไม่เก่ง นักเรียนจะชดเชยในส่วนนี้อย่างไร

๑. หารายได้พิเศษ
๒. ดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง
๓. เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีเพื่อนมาก
๔. ร่วมกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนสม่ำเสมอ

๒๑) หากนักเรียนมีรูปร่างหน้าตาไม่ดี ถูกเพื่อนบางคนล้อเลียนบ่อยๆ นักเรียนจะทดแทนส่วนนี้อย่างไร

๑. อยู่อย่างเงียบ ๆ ปลีกตัวจากเพื่อน ๆ
๒. ออกกำลังกายสม่ำเสมอ ดูแลสุขภาพให้ดี
๓. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ให้เป็นที่รู้จักอย่างกว้างขวาง
๔. ฝึกฝนตนเองให้มีความสามารถพิเศษให้คนอื่นยอมรับ

๒๒) สมภพ กังวลที่เพื่อนสนิทคือสมพรกับสมพงศ์ เกิดผิดใจกันอย่างรุนแรง ไม่ยอมพูดกัน ถ้านักเรียนเป็นสมภพจะแก้ปัญหาอย่างไร

๑. พูดถึงความรู้สึกดี ๆ ของสมพรที่เคยมีต่อสมพงศ์ ให้สมพงศ์ฟัง และพูดถึงความรู้สึกดี ๆ ของสมพงศ์ที่เคยมีต่อสมพรให้สมพรฟัง
๒. เมื่ออยู่กับสมพร ก็แสดงความเห็นใจสมพร เมื่ออยู่กับสมพงศ์ก็แสดงความเห็นใจสมพงศ์
๓. พูดถึงความคิดของอีกคนหนึ่งให้อีกคนหนึ่งฟัง
๔. บอกทั้งสองคนให้รู้จักให้อภัยกัน อย่าถือทิฐิ

๒๓) สมศักดิ์เรียนชั่วโมงการทำงานพื้นฐานอาชีพ ครูให้ตกแต่งสวนภาคไม้ประดับ แล้วนำไปส่ง เมื่อครูเห็นผลงานจึงตำหนิว่าทำไม่เรียบร้อย ไม่ตั้งใจทำ ผลงานครั้งนี้ไม่ดี ถ้านักเรียนเป็นสมศักดิ์ นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. โกรธมากแต่ไม่แสดงอาการใด ๆ รีบนำผลงานคืนจากครู
๒. โกรธเล็กน้อยและยอมรับว่าตนก็เป็นอย่างที่บอก
๓. โกรธเล็กน้อย ตนได้ตั้งใจทำดีที่สุดแล้ว ยังโดนตำหนิอีก
๔. โกรธบ้างและบอกครูว่าขอนำไปปรับปรุงแล้วนำมาส่งใหม่

๒๔) สุรางค์ หน้าตาจัดว่าไม่สวย รู้สึกหดหู่ทุกครั้งที่ต้องกระจก หากนักเรียนเป็นสุรางค์ จะทำอย่างไร

๑. ขอให้ผู้ปกครองพาไปผ่าตัด เสริมความงาม
๒. พยายามที่จะไม่ส่องกระจก
๓. พยายามมองหา และคิดถึงข้อดี อื่นๆ ของตนเอง
๔. คิดถึงคนที่มิชื่อเสียงที่หน้าตาไม่ดี แต่มีความสามารถเป็นที่ยอมรับ

๒๕) นักเรียนคิดว่าจะยึดใครเป็นแบบอย่างมากที่สุดในการปฏิบัติต่อเพื่อน

๑. สมเกียรติ มักจะช่วยเหลือและมีน้ำใจกับเพื่อนในกลุ่มให้ได้รับสิทธิพิเศษ
๒. เฉลิมเกียรติ มักจะเข้าไปร่วมกิจกรรมต่าง ๆ กับเพื่อนกลุ่มอื่น ๆ แม้ไม่ใช่เพื่อนสนิท
๓. รักเกียรติ จะเลือกคบกับเพื่อนที่เห็นว่านิสัยดีเท่านั้น ไม่เสวนากับเพื่อนกลุ่มเสี่ยง
๔. เกริกเกียรติ ไม่มีกลุ่ม มีความสัมพันธ์กับทุกกลุ่มเท่า ๆ กัน

๒๖) นักเรียนเป็นเพื่อนกับธวัชและนพพร ซึ่งทั้งสองคนมีความขัดแย้งกันเพราะชอบพรรคการเมืองที่เป็นคู่แข่งกันนักเรียนชอบพรรคการเมืองเดียวกับธวัช นักเรียนจะวางตัวอย่างไร

๑. พยายามโน้มน้าวให้นพพรเห็นคล้อยตามธวัช
๒. พยายามโน้มน้าวใจให้ธวัชเห็นคล้อยตามนพพรบ้างเพื่อรักษาไมตรี
๓. บอกธวัชให้ยอมรับในความเชื่อและความเห็นที่ต่างกันของนพพร
๔. พยายามทำให้ธวัชและนพพรเลิกชอบพรรคการเมืองที่ขัดแย้งกัน

๒๗) ณิชฐา มีฐานะทางบ้านไม่ค่อยดี จึงแต่งกายไม่ทันสมัยไม่เข้าพวกกับเพื่อน ๆ มองด้วยสายตาขบขัน ทำให้เสียความมั่นใจ และเพื่อนบางกลุ่มไม่ยอมรับ นักเรียนจะปฏิบัติกับณิชฐาอย่างไร

๑. รับณิชฐาเป็นเพื่อน และพยายามทำให้เพื่อนในกลุ่ม และในห้องยอมรับความแตกต่างของแต่ละบุคคล
๒. พยายามทำให้ณิชฐาเปลี่ยนบุคลิก เช่น ให้ใช้เครื่องสำอาง และให้ยืมเสื้อผ้าใส่
๓. กำลั้งใจณิชฐาโดยไม่ให้เพื่อนรู้ เพื่อนคนอื่น ๆ จะได้ไม่ผิดสังเกต
๔. หาทางช่วยณิชฐา ให้หารายได้พิเศษเพื่อจะได้พัฒนาตนเองให้กับเพื่อน ๆ ได้

๒๘) กฤตยาเคร่งครัดเรื่องอาหารเนื้อสัตว์ใหญ่ แต่เพื่อนก็ชอบแกล้งโดยสั่งอาหารที่มีเนื้อวัวเป็นส่วนประกอบมากิน ถ้านักเรียนเป็นกฤตยา นักเรียนจะอย่างไร

๑. ลุกหนีไปนั่งที่โต๊ะอื่นโดยไม่บอกเหตุผล
๒. บอกให้เพื่อนไปนั่งที่โต๊ะอื่นเพราะเราไม่ทานเนื้อสัตว์
๓. ร้องไห้ แล้วขอร้องเพื่อนว่าอย่าสั่งเนื้อวัวมากินอีก เพราะย่อยยาก
๔. ค่อย ๆ เดินออกไปสั่งผักต้มมาแทน อ้างว่าอาหารไม่ย่อย

๒๙) ในการทำงานกลุ่ม นักเรียนจะเสนอให้ทำงานร่วมกันอย่างไร

๑. ผลัดเปลี่ยนกันเป็นผู้นำ
๒. จับฉลากเปลี่ยนหน้าที่ทุกครั้ง
๓. กำหนดตำแหน่งตามความถนัด
๔. ให้แต่ละคนเลือกตามความพอใจ

๓๐) เมื่อเพื่อนมีปัญหาซึ่งเป็นความลับมาปรึกษา แต่นักเรียนไม่สามารถแก้ปัญหาได้ นักเรียนจะทำอย่างไร

๑. แนะนำให้เพื่อนไปปรึกษาคนอื่นที่เก่งกว่า
๒. นำปัญหาของเพื่อนไปปรึกษาคนที่ไว้ใจได้
๓. ขออนุญาตเพื่อนนำปัญหาไปปรึกษาครู หรือพ่อแม่
๔. นำปัญหาของเพื่อนมาปรึกษาในกลุ่มเพื่อนสนิทเพื่อให้ช่วยกันแก้ไข